

PRZYLNĄĆ (29) *vb pf*

przylnąć (25), **przyłgnąć** (4); przyłgnąć *BibRadz, GórnDworz, Calep, LatHar*.

inf przylnąć (3). ◇ *fut* 3 sg przylnie (6). ◇ *1 pl* przylni(e)my (1). ◇ *praet* 1 sg *m* przyłgną(e)m (1). ◇ *3 sg m* przylnął (5). *f* przylnęła (5). *n* przylnęło (2). ◇ *3 pl m pers* przylnęli (1). ◇ *imp* 3 sg niech przylnie (1). ◇ *con* 3 sg *n* by przylnęło (2). ◇ *3 pl m pers* by przylnęli (1). *subst* by przylnęły (1).

Sł stp notuje, *Cn s.v. przylipam; przychodziń przemijający; smyk (nomen); Linde: przylnąć XVI (pięć z niżej notowanych przykładów) – XVII w.; przyłgnąć także XVII(XVIII) – XVIII w.*

Przylepić się, przywrzeć; adhaerere Mącz, Calag, Calep, Vulg, PolAnt, Cn; haerere Calep, PolAnt; affigi, lentescere, obhaerere Cn (29) : Wyleyże to [składniki leku] na dno doniczne/ pomaczawszy aby nieprzylnęło. A uczyn s tego czopek SienLek 61; Calag 23a; Calep 470a.

przylnąć do kogo, do czego (6): kłatwę iáko rychło ná Cełárzá wydał/ w kielká dni potym tákowá muchę wypił/ która mu do ięzyká przylnęła/ y od żadnego lekarzá niemogła być oderwana y odięta. *KrowObr* 39; *Mącz* 152b, [305]a; *RejZwierc* 245; Y proch który przylnął do nas z miáfta wálzego/ oćieramy wam *BudNT Luc* 10/11; *WujNT Luc* 10/11.

przylnąć k(u) czemu (5): Zalię iefłliby Łożyłko moczenie przylnęło ku macicy, tak żeby łączno odítać nie mogło/ Tedy [...] ma być wolne parzenie czynione *FalZioł* V 25v; *WróbŻołt* 136/6; *BibRadz Ier* 4/4; gdy komu iáki robak w vcho wlezie [...] námáz lepem drewnienko ćienkie/ á tym w vchu sięgay/ tedyć kniemu przylnie *SienLek* 72v, 133.

przylnąć gdzie (1): párch ná koniu [...] rospalonym żelázem z nienaglá pożył/ á ná ony miełtćá przylož chlebá [...] pothym ziąwłszy ón chleb/ połył grynłzpanem gęłto/ iż wólzedy przylnie. *SienLek* 181v.

Przen (12) :

przylnąć do kogo, do czego (5): *WróbŻołt* 43/26; A łobie łie przypátruyćie. żeby iákie kłáki/ ábo páđdziorká z nich [*siatek szatańskich*] do was nieprzylnęły *CzechRozm* A7v; Bo to iefł náuká/ która iákoby z niebá złtápiwłszy/ przylnęła do náłzego przyrodzenia [*naturae impressa est*] *ModrzBaz* 71; *SkarŻyw* A4; *LatHar* 612.

przylnąć czemu (1): Przylnęła ćiału dułza moia/ á przeto mie raczy ożywić panie boże według łłowa twego. *WróbŻołt* 118/25.

przylnąć na czym (1): Iefłi zwroćił krok moy z drogi/ a zá oczymá moiemá chodziło łerce moie/ á ná dłoniach moich przylnęło cożkolwiek. Siac będę á inłzy niech ie/ y latorołli moie niech będą wykorzenione. *BudBib Iob* 31/7; [Prožno y dármo omywał ręce twoie/ niewinnym się czyniac krwie łpráwiedliwego. Bo tá mocno ná dułzy twoiey przylnęła. *BzowRóz* 76 (*Linde*)].

[*W porównaniu: [krotofilny człowiek]* Gdzie ćię potka/ prowadzi/ dźierzy łie ćiebie iże też przylnie/ więcej fnadź niż łmołá *ErazmJęzyk* F2 (*Linde*).]

α) *Złączyć się, połączyć się (3) :*

przylnąć do kogo (2): Aby nie byli iáko oycowie ich/ rod zdrádlivy y łprzećiwny rod nie przyprawuiący łercá łwego/ y (ktorego) nie przylnął do Bogá duch iego. *BudBib Ps* 78/8, *Ier* 50/5.

przylnąć ku komu (1): Dla tegoż/ opuści ćłowiek oycá łwego y mátkę: á przyłaczy łię (*marg*) Włánie, á przylnie. (–) ku żenie łwey: y będą dwoie w iednym ćiele *WujNT Mar* 10/7.

Zwrot: »przylnąć przymierzem« (1): Przydźcie (rzekną) á przylniemy do Iehowy przymierzem wiecznem [*copulate vos Domino foedere sempiterno*] *BudBib Ier* 50/5.

β) *Opanować kogoś [do kogo]* (1) : Záklinánie trzećiego Oleiu ktory Świętym Bálfamem zową. [...] A iefliby do niego [*człowieka pomazanego olejem*] przeciwni duchowie przylnęli/ ofstátki álbo zmázy iákie/ zdotknienia thego Świętego Oleiu/ áby odeífli *KrowObr* 84.

γ) *Zespolic się [do czego]* (1) : A czału onego/ trząść będe Ierufzalim z kágáncámi/ á náwiedzę meże odpoczywájące ná drożdżach iych (*marg*) Albo ktorzy przylnęli do drożdzy íwych [*tj. zgnuśnieli w dobrobycie i złych nałogach*]. (–) *BudBib Soph* 1/12.

δ) *Przywiqzać się, polubić [do czego, [do kogo]]* (1) : bo tho ich [*białych głów*] obyczay przylnąć do gorżzego/ á iáko owce/ to czynić/ co pirwíza wczýniłá *GórnDworz N*; [Y przylnęłá dużá iego [*Et haesit anima eius*] do Dyny corki Iáákobowey y rozmiłował íię panienki *BudBib Gen* 34/3 (*Linde*)].

[**Szereg:** »przylnąć i przypoić się«: Abowiem ferce ludzkie íeft iáko lep/ íz nátychmiaft przylnie y wnet íię przypoi do rzeczy ktorą miłuíe. *WujPosŚw* 1584 397 (*Linde*).]

a. *Praet w funkcji impf praes: Znajdować się na czymś [na czym]* (1) : Sledżioná nam żołądek vkázuie/ íze ná nim przylnęłá/ á ták ku iego íye lekárftwom brác będziem. *SienLek* 95 [*Cf* widząc żołądek [...]/ ná kthorym (iákom rzekł) sledżioná leżáłá 95v].

Synonim: przylepić się.

Formacje współrdzenne cf LGNĄĆ.

Cf [PRZYLNĄCY], PRZYLNĘŁY, PRZYLNINIENIE